

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd

UKM 08/09 Kirken i møte med kristne innvandrere

Bakgrunn og formål med saken

Kirkemøtet skal til høsten behandle en sak om menighetenes møte med kristne innvandrere. UKM og Kirkemøtet har tidligere (KM 6/05 og 11/06, UKM 07/05 og 08/06) drøftet innvandring, integrering og møtet med innvandrere med annen tro. I 2006 hadde UKM fokus på hvordan Den norske kirke tar imot og møter innvandrere i menighetene og ungdomsarbeidet. UKMs behandling av saken "Kirken i møte med innvandrere" i 2006 førte til en lang liste med konkrete forslag og tiltak (Saken ligger vedlagt). Siden 2006 har Norge blitt ytterligere flerkulturelt, og man har i økende grad blitt oppmerksom på at om lag 40% av de ikke-vestlige innvandrerne som kommer til Norge i dag har kristen bakgrunn.

I år er derfor oppfordringen til UKM å drøfte hvordan Den norske kirke forholder seg til, og møter de kristne innvandrerne som kommer til Norge, samt deres barn og barnebarn.

Mange innvandrere kommer til landet vel vitende om at Norge har vært et tradisjonelt kristent land. Kirkene er derfor et naturlig sted å oppsøke for mange. En del innvandrere etablerer seg i egne menigheter, spesielt i de større byene. På steder med færre innvandrere vil det sjelden være grunnlag for egne menigheter eller språklige fellesskap. Da er den lokale menigheten i Den norske kirke det naturlige stedet for å feire gudstjeneste og møte andre kristne. Dette gjør at vi som fellesskap må reise spørsmålene om hvordan kristne innvandrere blir tatt i mot og inkludert i menighetene. Hva bringer kristne innvandrere med seg av ressurser og nye perspektiver til de lokale menighetene? Hvilke muligheter og utfordringer skapes når Den norske kirke blir mer flerkulturell i takt med resten av det norske samfunnet?

Innvandrermenigheter og Den norske kirke

Fra arbeidet til Den norske kirke i utlandet (Sjømannskirken) kjenner vi igjen behovet for av og til å samles i egne kulturelle og språklige fellesskap når vi bosetter oss i et annet land. Felles identitet, språk og kulturelle koder og referanser forener. Et annet land kan oppleves som et ganske fremmed sted, og da kan det av og til være godt å samles sammen med gamle landsmenn- og kvinner. Ikke minst gjelder dette i religiøs sammenheng. Troen er noe av det som berører mennesker på det dypeste planet i livet, og da kan et trygt og gjenkjennelig fellesskap være noe man ønsker. Derfor er det også veldig forståelig at mange av de kristne innvandrerne som kommer til Norge velger å organisere seg i egne innvandrermenigheter. Her kan de fortsette å feire gudstjeneste på den måten de er vant til og på deres eget morsmål.

Kirkemøtet skal i år blant annet drøfte hvordan Den norske kirke offisielt skal forholde seg til ulike typer av innvandrermenigheter. Men dette er også et spørsmål på lokalt nivå. De lokale menighetene i Den norske kirke kan forholde seg til de enkelte innvandrermenighetene som eventuelt måtte finnes i nærområdet – og det gjør det som regel i de større byene. Om og hvordan slik kontakt oppstår og pleies er et viktig spørsmål.

I tillegg til å komme fra annerledes kulturer kan innvandrerne også ha andre teologiske og religiøse tradisjoner, uttryksformer og spiritualitet. Langt fra alle de kristne innvandrerne som kommer til Norge er lutheranere, selv om noen også er dette. De kan være katolikker,

«Soa_Adr2»	E-post: «Soa_Email»	Telefon: «Soa_Tlf»
«Soa_Adr»	Web: «Soa_div3»	Telefax: «Soa_Fax»
«Soa_Postnr» «Soa_Poststed»	Org. nr.: «Soa_div1»	Bankkontonr: «Soa_div2»

metodister, baptister, pinsevenner, anglikanere, ortodokse eller tilhøre andre kirkefamilier. En del av disse kirkefamiliene har Den norske kirke samarbeidsavtaler med på internasjonalt nivå.

Mye kan altså være annerledes, men mye kan også forene. Nettopp troen og trosutøvelsen er noe som både forener og viser fram forskjeller. UKMs erfaringer med møte med kristne innvandrere og kristne innvandrermenigheter vil være et viktig bidrag i denne saken.

Vi kjenner i liten grad til hvordan ungdom og etterkommerne av innvandrerne organiserer seg. Selv om det var naturlig for foreldrene som kom fra Kina å gå i den kinesiske menigheten, er det ikke sikkert at dette er like naturlig å gjøre for barna. De er født og oppvokst i Norge, går på norske skoler og har norske venner.

De enkelte kristne innvandrerne og Den norske kirke

Det bor innvandrere og etterkommere av innvandrere i hver eneste kommune i Norge, men ikke alle steder er det nok innvandrere til å danne egne menigheter. Da er det ofte den lokale menigheten som er det naturlige stedet å oppsøke for å feire gudstjeneste og møte andre kristne.

Innvandring er et ganske nytt fenomen i Norge, og det gjør at dagens ungdom kanskje har bedre forutsetninger og mer erfaring enn det voksne har, for å relatere til og tenke nytt om innvandring, inkludering og flerkulturelle fellesskap. Det er innvandrere og etterkommere etter innvandrere på de fleste skolene i Norge i dag. Det var det ikke da foreldregenerasjonen gikk på skolen. UKMs bidrag i denne saken er viktig! I tillegg kommuniserer ofte ungdom bedre og mer spontant enn det voksne gjør. Å styrke og løfte fram ungdomsperspektivene på dette området i kirken innebærer at UKMs erfaringer med jevnaldrende fra en annen kulturell bakgrunn er viktig.

UKM oppfordres til å sette ord på hvilke muligheter og utfordringer som ligger i menighetenes møter med kristne innvandrere. Det er alltid noen utfordringer forbundet med det å skulle inkludere mennesker med en annen kulturell bakgrunn og med varierende grad av norskkunnskaper. Språkbarrierer er ofte en utfordring i møte med (førstegenerasjons)innvandrere. Samtidig er det også store muligheter for fornyelse og tilførsel av ressurser. Innvandrere kan føre med seg impulser og perspektiver utenfra som beriker gudstjenestelivet i Den norske kirke, og viser oss hva det vil si at vi tilhører en verdensvid kirke.

Med dette utgangspunktet utfordres UKM til å si noe om hvordan man ser for seg fremtidens ungdomsarbeid, ungdomsråd, ungdomsleirer, UKM og ungdomsgudstjenester i Den norske kirke.

Utfordringer til Ungdommens kirkemøte

Hvilke erfaringer har UKMs delegater når det gjelder møtet med kristne innvandrere som tilhører innvandrermenigheter? Hvordan kan vi som kirke samarbeide godt med kristne fra alle land?

Hvordan kan samarbeidet på lokalt plan utvikles mellom den norske kirkes lokale menigheter og befolkningen med innvandrerbakgrunn? Hvilke utfordringer finnes? Hva fungerer bra i dag, og hva kan bli bedre?

Hvordan tas innvandrere imot i menighetene våre? Hvordan kan menighetene opptre mer inkluderende på dette området?

Hvordan kan ungdomsarbeidet i Den norske kirke også bli et ungdomsarbeid som inkluderer innvandrerbarn eller etterkommere av innvandrere – uavhengig av om foreldrene deres går i Den norske kirke eller en innvandrermenighet?

Oppfølging av UKM 2006

UKM oppfordres til å se på denne listen igjen, og vurdere hva som bør gjentas av oppfordringer nå i 2009 og hva man kan si seg fornøyd med at har blitt gjort. Hvilke nye utfordringer ser UKM nå?

Definisjoner og begreper

Innvandrer: Person født i utlandet av to utenlandske foreldre. Personen har på et tidspunkt innvandret til Norge (også kalt førstegenerasjonsinnvandrer).

Innvandrerbefolkning: Omfatter innvandrere og deres etterkommere, dvs. personer født i Norge med to innvandrerforeldre.

Barn til innvandrere som fødes i Norge, kalles som regel "etterkommere av innvandrere". "Andregenerasjonsinnvandrere" er også benyttet i dagligtalen, men dette er et begrep som Statistisk Sentralbyrå har sluttet å bruke fordi det er litt misvisende. I dag er det 508 000 personer bosatt i Norge som enten har innvandret selv (423.000) eller er født i Norge av innvandrerforeldre (86.000). Til sammen utgjør innvandrerbefolkningen 10,6 prosent av befolkningen i Norge. Om lag 233 000 personer i denne gruppen har bakgrunn fra Europa. De fleste innvandrerne kommer fra Polen, Sverige, Tyskland og Irak (Da UKM hadde temaet på dagsorden i 2006, var tallet på innvandrerbefolkningen i Norge 365.000)

Ikke-vestlig land: Asia med Tyrkia og Midtøsten, Afrika, Sør- og Mellom-Amerika.

Innvandrermenighet: Selvstendig menighet som består av innvandrere og deres etterkommere, og som opprettholder egne kulturelle og språklige tradisjoner fra det opprinnelige hjemlandet. Innvandrermenigheter kalles også for migrantmenigheter eller diasporamenigheter.